

Regulace trhu s konopím přinese ročně až miliardy korun, potvrdila expertní studie. Piráti předloží návrhy na regulaci vládním partnerům

14.9.2022 - | Česká pirátská strana

„Reforma, regulace, zdanění - to jsou tři pilíře, se kterými jako Piráti přistupujeme k regulaci trhu s konopím. Zdaněním získáme miliardy korun ročně a zároveň zamezíme zbytečným výdajům na represii. Pokud se nám navíc povede regulovaný trh spustit společně s tím německým, bude to pro naši ekonomiku znamenat obrovské příležitosti v oblasti exportu. Naším cílem je rovněž omezit černý trh a zejména přístup mladistvých ke konopí. Proto jsme přišli s modelem, který kombinuje zavedení licencovaného trhu s konopím jako v USA, prvky omezení propagace a informační kampaň ke snižování škod dle vzoru Kanady a registraci legálních uživatelů, podobně jako v Uruguayi,“ představila návrh poslankyně Klára Kocmanová s tím, že Piráti dopadovou analýzu včetně doporučených návrhů na regulaci předloží příští týden i koaličním partnerům, s kterými dohodnou další postup.

Analýzu připravovala dva roky v rámci snah o racionalizaci politiky návykového chování odborná skupina ekonomů, právníků, adiktologů a expertů na veřejnou politiku, jejíž součástí je i Pirátka a vedoucí pirátského mezíresortního týmu Návykové chování Jana Michailidu. Přípravu analýzy vedla akademická pracovnice a specialista na regulaci v oblasti návykového chování, Vendula Běláčková. Mimo jiné se přípravu účastnil také bývalý ředitel Národního monitorovacího centra pro drogy a závislosti Viktor Mravčík. Dokument se zabývá mezinárodním kontextem konopné politiky, dopady současného stavu na společnost, justici nebo náklady na rozpočet. Přichází také s představením cílů regulace trhu s konopím a konkrétními variantami návrhů regulace.

„Dívali jsme se na zahraniční odborné studie a snažili jsme se odhadnout dopad užívání konopí jak na trestnou činnost, tak i na naše rozpočty. Stanovili jsme 27 regulačních oblastí, v nichž jsme určili varianty vhodné pro Českou republiku. Výsledkem je návrh modelu regulovaného trhu s licencovanými subjekty. Na trhu by byla zakázána veškerá reklama a propagace podobně jako v Kanadě. Všichni spotřebitelé by byli registrováni v centrálním systému. Skupina navrhla povolení konopných spolků - obecně prospěšných společností. Návrh nyní bude podroben diskusi a za celou naši skupinu říkám, že naše země si zaslouží na důkazech založený přístup ke konopné problematice,“ okomentovala odbornou analýzu vedoucí týmu Vendula Běláčková.

„Represe či neexistující nebo podfinancované služby v oblasti prevence a snižování rizik, tak lze charakterizovat současný neuspokojivý stav v problematice návykového chování. Náklady represivních složek zabývajících se trestnou činností v souvislosti s konopím stojí daňové poplatníky přes 600 milionů ročně. Vynakládání takto vysokých finančních prostředků ale nevede ke snižování poptávky, nezvyšuje bezpečí občanů ani neomezuje rozsah černého trhu. Tyto skutečnosti jsou nám známy již dlouhé roky, bohužel jsme neustále naráželi na politickou neprůchodnost a ignoraci osvědčených moderních a funkčních přístupů,“ popsala Jana Michailidu, členka Rady vlády pro koordinaci politiky v

oblasti závislosti.

„Jedním z hlavních společenských přínosů je ukončení kriminalizace chování, jehož společenská nebezpečnost je minimální. Ukončíme trestní postihy pro neproblémové uživatele, což s sebou přinese i menší zatížení vězeňského systému, a v důsledku toho umožní posílit finanční i personální zdroje v oblastech závažné kriminality,“ uvedl europoslanec Mikuláš Peksa. Ten je součástí neformální skupiny europoslanců několika států EU, která letos vznikla pro podporu regulace konopí. „Největší pokroky dělá v tomto ohledu kromě České republiky Německo, Malta nebo Lucembursko. Poslali jsme také otevřený dopis všem europoslancům, protože chceme, aby Evropská unie umožnila členským státům autonomii pro utváření pravidel týkajících se konopí. Mělo by to být tím způsobem, který odráží potřeby jejich obyvatel a specifika kulturního a politického kontextu. Jsem rád, že se diskuze už vede a je založená na datech a faktech. Ostatně na nich jsou postavené také naše, pirátské návrhy,“ doplnil Peksa.

„Většina zákonů v Česku je přijímána bez kvalitního posouzení jejich dopadů a vyhodnocení vhodných alternativ. Analýzy hodnocení dopadů (RIA) bývají velmi formální. Tato studie je na místní poměry výjimečná tím, že předchází návrhu zákona. Ve skupině jsme pro každý aspekt regulace stanovili smysluplné alternativy, kritéria pro jejich posouzení, shromáždili poznatky z domácích a zahraničních studií či provedli vlastní analýzy. Volba variant je zdůvodněna, odhady nákladů a přínosů zdokumentovány,“ zdůraznil význam analýzy jeden z autorů, ekonom Libor Dušek (člen NERV).

Návrhy Pirátů i expertní skupiny jsou rovněž v souladu s programovým prohlášením vlády, které deklaruje, že vláda bude uplatňovat politiku postavenou na vědecky ověřeném a vyváženém konceptu prevence rizik a snižování škod. Také slibuje, že zajistí dostatečné financování jak preventivních programů, tak i služeb a regulaci návykových látek odpovídající míře jejich škodlivosti.

Hlavní cíle navrhované právní úpravy se týkají:

Veřejného zdraví

- Snižování zdravotních rizik na straně uživatelů spojených s aktuálně nelegálním trhem s konopím.
- Vytvoření efektivního systému snižování rizik, léčby a prevence problémového užívání konopí.
- Omezení přístupu ke konopí u rizikových skupin populace (mladiství, návykoví uživatelé atd.).

Kontroly a vymáhání práva

- Eliminace nepřiměřeného trestního postihu jinak neproblémového chování spojeného s užíváním konopí.
- Snižování počtu vězňů ve výkonu trestu v souvislosti s nelegálním pěstováním a zpracováním konopí.
- Redukce organizovaného zločinu spojeného s nelegální výrobou a distribucí konopí.
- Uvolnění finančních a personálních kapacit orgánů vymáhajících právo určených ke stíhání nezákonného nakládání s konopím.

Ekonomiky, trhu a rozpočtu

- Zvýšení příjmů státního rozpočtu z legálního trhu s konopím.
- Snížení výdajů státu, které jsou alokovány na restriktivní politiku.
- Vytvoření legálního trhu pro ekonomické subjekty v České republice a nových exportních příležitostí.
- Podpora malého a středního podnikání.

<https://www.pirati.cz/tiskove-zpravy/regulace-konopi.html>